

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра організації підприємництва та біржової діяльності

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до виконання курсових робіт з дисципліни «*Підприємницька діяльність*»
для студентів ОС «Бакалавр»

Спеціальність 076 Підприємництво, торгівля та біржова
діяльність

Освітня програма «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Факультет Економічний
Розробники: доц., к.е.н., Нікітченко Сергій Олександрович

Київ 2021 р.

Друкується за рішенням вченої ради економічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол № 8 від 14 травня 2021 року).

Укладачі: к.е.н., доцент Нікітченко С.О. , НУБіП України
к.е.н., доцент Маршалок М.С. , НУБіП України

Рецензенти:

Єрмаков О.Ю. – доктор економічних наук, професорт кафедри економіки;

Музиченко А.О. – кандидат економічних наук, доцент кафедри статистики та економічного аналізу

Методичні вказівки до виконання курсових робіт з дисципліни «Підприємницька діяльність» для студентів денної та заочної форм навчання ОС «Бакалавр» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» /уклад. С.О. Нікітченко, М.С. Маршалок, Київ: НУБіП України, 2021. 27 с.

Методичні вказівки містять пояснення щодо загальних вимог до виконання та оформлення курсової роботи з дисципліни «Підприємницька діяльність». Наводиться тематика курсових робіт, структура, етапи та методика виконання, вимоги до оформлення та критерії оцінювання курсової роботи.

- Нікітченко С.О., 2021 рік
- Маршалок М. С.О., 2021 рік
- НУБіП України , 2021 рік

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	4
2. ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ з ДИСЦИПЛІНИ «ПІДПРИЄМНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ»	6
3. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ	7
4. ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ	12
5. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ	14
6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ	18
7. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ	20
8. СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	23
ДОДАТКИ	24
Додаток А. Зразок титульного аркуша курсової роботи	25
Додаток Б. Зразок змісту курсової роботи	26
Додаток В. Зразок оформлення рецензії	27

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Виконання курсової роботи з дисципліни «Підприємницька діяльність» надає студентам можливість закріпити отримані теоретичні знання в процесі проходження навчального курсу та набути навички моделювання бізнес – процесів для їх подальшого уточнення та подальшої аналітичної роботи.

Мета написання курсової роботи полягає у закріпленні, поглибленні та узагальненні знань, одержаних студентом у процесі навчання або самостійного освоєння дисципліни. Робота над даним проектом допомагає студенту підготуватися до більш складного завдання – написання випускної магістерської роботи..

Завданнями розробки курсової роботи є вивчення теоретичних зasad методів та інструментарію моделювання бізнес-процесів у розрізі конкретної теми, обґрунтування доцільності реалізації управлінських рішень. Виконання курсової роботи також повинно сприяти засвоєнню наукових і професійних знань, умінь і навичок для майбутньої практичної діяльності в галузі управління та адміністрування.

У результаті вивчення дисципліни і написання курсової роботи студент повинен набути таких компетентностей:

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.

ЗК 3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 7. Здатність працювати в команді.

ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК 10. Здатність діяти відповідально та свідомо.

фахові (спеціальні) компетентності (СК):

СК 2. Здатність обирати та використовувати відповідні методи,

інструментарій для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

СК 3. Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин.

СК 5. Здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності.

СК 6. Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

СК 7. Здатність визначати і виконувати професійні завдання з організації діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

Структура курсової роботи є однаковою для всіх студентів, проте варіантність курсових розробок в групі забезпечується за рахунок проведення поглиблленого аналізу по темі роботи на конкретному підприємстві.

2. ТЕМАТИКА КУРСОВИХ РОБІТ З ДИСЦИПЛІНИ «ПІДПРИЄМНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ»

1. Теорії підприємництва.
2. Організаційні форми підприємства.
3. Регулювання підприємницької діяльності.
4. Підприємництво у сфері виробництва аграрної продукції.
5. Підприємництво у сфері виробництва продукції тваринництва.
6. Підприємництво у сфері виробництва продукції рослинництва.
7. Започаткування власної справи в агробізнесі.
8. Започаткування та розвиток малого підприємства на селі.
9. Диверсифікація, як основа стратегії розвитку підприємницької діяльності.
10. Підприємництво в сфері виробництва.
11. Підприємництво у сфері надання кредитно-фінансових послуг.
12. Побудова підприємства на основі посередницької діяльності.
13. Підприємництво в сфері надання послуг.
14. Підприємництво на ринку страхових послуг.
15. Особливості надання консалтингових послуг.
16. Підприємництво на біржовому ринку.
17. Моделювання власної справи на основі шаблону Canvas.
18. Підприємство «Школа іноземних мов».
19. Надання консалтингових послуг (на прикладі веб-студії).
20. Інтернет-магазини, як форма підприємницької діяльності.
21. Підприємницька діяльність у сфері оптової торгівлі.
22. Побудова власної справи через застосування інтернет-платформи «Amazon».
23. Вирощування лохини, як перспективний та інноваційний бізнес.
24. Підприємницькі ризики та їх види.
25. Управління ресурсами у підприємницькій діяльності.
26. Інноваційні види підприємництва.
27. Start-up в агробізнесі.
28. Еко-підприємництво: переваги та недоліки.
29. Конкуренція у підприємницькій діяльності.
30. Культура і етика підприємницької діяльності.
31. Менеджмент у підприємницькій діяльності.
32. Маркетинг у підприємницькій діяльності.

3. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Враховуючи специфіку дисципліни, курсовий проект може бути виконаний на матеріалах конкретного існуючого підприємства або на основі Бізнес ідеї.

Курсова робота повинна містити:

1. Титульний аркуш.

2. Зміст

3. Вступ – розкривається актуальність теми (1-1,5 стор.);

4. Основну частину курсової роботи:

I розділ – Теорія розвитку підприємництва (2,5-3,5 стор.);

II розділ – Характеристика підприємства (для існуючого) або опис ідеї та аналіз ринку (Бізнес ідея) (5 - 10 стор.);

III розділ – Пропозиції виходу підприємства на новий етап розвитку (для існуючого підприємства) або пропозиція створення та розвитку власної справи (7,5 - 15 стор.);

5. Висновки та пропозиції (1,5 – 2,5 стор.).

6. Список використаних джерел (не менше 10 використаних джерел).

7. Додатки (при необхідності)

Обравши тему курсової роботи, студент повинен скласти детальний план його виконання і погодити з керівником.

Завдання на виконання курсової роботи студент одержує від керівника в порядку проведення консультацій. Виконання курсової роботи доцільно починати із збирання і вивчення необхідних матеріалів виробничо-фінансової діяльності обраного підприємства та літературних джерел відповідно до теми роботи.

Основним джерелом даних для виконання курсової роботи є матеріали річних звітів, річні плани та бізнес-плани підприємств, матеріали бухгалтерського та оперативного обліку та звітності. Зібрани матеріали повинні

відображати показники виробничо-фінансової діяльності підприємства за останні 2 – 3 роки. Необхідно також зібрати рекомендації науково-дослідних установ, сільськогосподарських органів, а також норми і нормативи для планування, матеріали передового досвіду в тій чи іншій галузі підприємства. При виконанні курсової роботи важливе значення має творчий підхід і критична оцінка студентом способів організації виробництва та його результатів в тій чи іншій галузі, підрозділі підприємства.

Структурні елементи курсової роботи повинні відповідати встановленим вимогам:

Титульний аркуш курсової роботи містить найменування вищого навчального закладу, факультету та кафедри, де виконана робота; тему курсової роботи; прізвище, ім'я, по-батькові студента, курсу і групи, де навчається; вчене звання, наукову ступінь, прізвище, ім'я, по-батькові наукового керівника; місто і рік (**Додаток А**).

Зміст наводиться за титульним аркушем і містить найменування усіх розділів, підрозділів, зокрема: вступу, розділів, підрозділів, загальних висновків, списку використаних джерел і додатків (**Додаток Б**).

Вступ. У вступі розкривається сутність і стан проблеми та обґрунтування необхідності проведення дослідження. Далі обґрунтують актуальність та доцільність роботи для підвищення ефективності діяльності та рівня конкурентоспроможності підприємства (організації), висвітлюють мету, задачі, об'єкт, предмет, методи та інформаційну базу дослідження. Об'єктом дослідження є процес або явище (бізнес підприємства, підрозділу, бізнес у певній сфері виробництва тощо), що породжує проблему та обране автором для дослідження. Предмет дослідження міститься в межах об'єкта (процес розвитку бізнесу підприємства, підрозділу, бізнесу у певній сфері виробництва тощо), що визначає тему роботи, і на який спрямовується увага дослідника.

Основна частина складається з розділів і підрозділів (пунктів і підпунктів). Кожен розділ повинен починатися з нової сторінки.

Перший розділ –теоретичний. У даному розділі слід розкрити питання щодо ролі та місця планування у підвищенні ефективності бізнесу підприємства (підрозділу, галузі), висвітлити основні напрями його удосконалення. Автору роботи слід розглянути також законодавчі та нормативні акти за темою курсової роботи.

Другий розділ – аналітичний. Якщо, за основу дослідження студентом було обрано вже діюче підприємство, то при написанні курсового проекту необхідно керуватись наступними міркуваннями:

Що ми хочемо змінити (удосконалити) / з якою метою/ що це нам дасть?

Для цього необхідно в провести «експрес аналіз» підприємства:

- Які види продукції виробляються?
- Об’єми виробленої та реалізованої продукції?
- Які загальні умови на ринку?
- Організаційна структура підприємства.
- Наявність та використання трудових ресурсів.
- Наявність та використання капіталу (основного оборотного) у вартісному та натуральному вимірах.

Якщо, у студента виникла «Ідея» створення власної справи, то при написанні курсового проекту необхідно керуватись наступними міркуваннями: Що ми хочемо виробляти/для кого / і як вироблятимемо?

Для цього в II розділі необхідно:

- Зробити загальний опис продукції.
- Провести аналіз ринку.
- Визначитися з каналами реалізації продукції.
- Зробити опис технологій виробництва продукції.
- Визначитися з умови та порядок реєстрації підприємства та обрати систему оподаткування.

В III розділі розглядаються питання потреби в:

- Трудових ресурсах.
- Земельних ресурсах.
- Виробничих засобах.
- Предметах праці.
- Грошових коштах.

Для опису бізнес-моделі доцільно використовувати Шаблон наведений в табл. 3.1.

Табл. 3.1. Шаблон бізнес-моделі

<i>Ключові партнери</i>	<i>Вид діяльності.</i>	<i>Ціннісні пропозиції.</i>	<i>Взаємовідносини з клієнтами</i>	<i>Споживчі сегменти.</i>
<i>Ключові ресурси.</i>			<i>Канали збуту.</i>	
<i>Структура витрат.</i>		<i>Потоки надходження доходів.</i>		

В III розділі розглядаються напрями оптимізації існуючих операційних процесів, які мають на меті в перспективі підвищити конкурентоспроможність підприємства та максимізувати прибутки.

На основі проведених розрахунків порахувати:

- Бюджет доходів.
- Бюджет витрат.
- Маржинальний прибуток, EBIDTA, чистий прибуток
- Рентабельність операційної діяльності.
- Період окупності.

- Зробити бюджет руху грошових коштів

При оцінці стану та подальших перспектив рекомендується використовувати модель DuPont.

Висновки і пропозиції. Після викладення змісту всіх розділів формулюють висновки і пропозиції. Вони мають бути чіткими, конкретними, коротко висвітлювати зміст проведеного дослідження, випливати з його результатів. Висновки та пропозиції повинні містити основні напрями розвитку підприємства, резерви підвищення ефективності діяльності.

Список використаної літератури. Після висновків і пропозицій наводять список використаної літератури.

Додатки. У додатках до курсової роботи необхідно навести розрахункові таблиці, вихідні дані та іншу необхідну інформацію.

4. ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота виконується у декілька етапів. У ході виконання роботи студент може звертатися до керівника для одержання від нього додаткової консультації. Виконання курсової роботи можна поділити на такі етапи:

1. Вибір, затвердження теми курсової роботи та реєстрація її науковим керівником. Студент має право самостійно запропонувати тему випускної роботи з однієї з проблем, яка не відображена у тематиці кафедри. У цьому випадку необхідно обґрунтувати вибір теми, визначити мету, об'єкт дослідження й узгодити її з керівником.

2. Огляд літературних джерел. Необхідно зібрати теоретичну та практичну інформацію по темі. Особливу увагу слід приділити викладенню новітніх теоретичних розробок та критичному аналізу різних точок зору з теми дослідження і сформувати свою точку зору. Список рекомендованої літератури наведено у розділі 7.

3. Розробка та узгодження із науковим керівником плану роботи. Після вивчення літературних джерел і нормативних матеріалів студент складає план роботи. Після самостійного складання плану студенту рекомендується звернутися до керівника для його узгодження. Під час виконання роботи план може уточнюватися. Написання курсової роботи повинно мати творчий характер, відображати особливості функціонування об'єкта дослідження.

4. Збір форм статистичної та фінансової звітності за останні 2-3 роки.

5. Написання першого та другого розділі курсової роботи. При проведенні аналізу показників розвитку об'єкта дослідження доцільно використовувати спеціальну літературу.

6. Написання третього розділу, що містить пропозиції та рекомендації, виконується після розрахунку та обґрунтування планових показників розвитку об'єкта дослідження

7. Написання загальних висновків по роботі.

8. Оформлення роботи відповідно до вимог, представлених нижче у цих методичних вказівках.

9. Робота після реєстрації на кафедрі передається на перевірку науковому керівнику не пізніше ніж за два тижні до захисту.

10. Оцінювання та захист курсової роботи. Курсова робота оцінюється як за змістом, так і за оформленням (**Додаток В**). У випадку недотримання вимог до змісту та оформлення курсової роботи вона повертається студенту на доопрацювання. До захисту курсової роботи студент вносить зміни і доповнення до неї відповідно до зауважень керівника на зворотній стороні аркуша або у вигляді окремого додатку. Захист курсової роботи відбувається в усній формі. Студент звітує за змістом роботи та результатами дослідження, за зробленими керівником в роботі зауваженнями. Оцінка результатів захисту виставляється в залікову книжку. Студент, який не виконав чи не захистив курсову роботу на позитивну оцінку, до складання іспиту не допускається.

5. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Курсова робота повинна містити найповнішу, але лаконічну характеристику самостійної роботи студента. Матеріал, який викладений у ньому повинен мати чітку структуру та логічну послідовність, містити фактичні дані та розрахунки і обґрунтованість рекомендацій. Курсова робота виконується без скорочення слів, з використанням лише загальноприйнятої абревіатури, а стиль написання має бути науковий.

При написанні курсової роботи необхідно дотримуватись нормативно встановлених правил оформлення тексту, таблиць, формул, розрахунків, схем, діаграм та графіків.

Текст друкується за допомогою комп’ютера на одному боці аркуша білого паперу формату А4 (210*297 мм), через півтора інтервали – з використанням шрифту текстового редактора Word – Times New Roman, 14-й кегель.

Текст звіту друкується з дотриманням таких відступів від краю сторінки: лівий – 25 мм, верхній , нижній – 20 мм, правий – 10 мм.

Абзацний відступ має бути однаковим по всій роботі і дорівнювати п’яти знакам (приблизно 1,3–1,5 см).

Прізвища, назви підприємств, установ, організацій у звіті наводяться мовою оригіналу. Скорочення слів і словосполучень виконуються відповідно до чинних стандартів з бібліотичної і видавничої справи.

Текст основної частини курсової роботи поділяють на розділи, підрозділи.

Заголовки структурних частин звіту „ЗМІСТ”, „ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ”, „ВСТУП”, „РОЗДІЛ”, „ВИСНОВКИ”, „СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ”, „ДОДАТКИ” друкаються великими літерами симетрично до тексту. Заголовки підрозділів – маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапка в кінці заголовка не ставиться. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою.

Кожну структурну частину курсової роботи починають з нової сторінки. Усі сторінки курсової роботи підлягають нумерації на загальних засадах. Титульна сторінка входить до загальної нумерації роботи, але номер на ній не ставиться. Номер сторінки ставлять у правому верхньому кутку сторінки без крапки в кінці.

Такі структурні частини курсової роботи як зміст, вступ, висновки, список використаних джерел не мають порядкового номера. Розділи, підрозділи, пункти курсової роботи нумеруються арабськими цифрами. Розділи повинні мати порядкову нумерацію в межах викладення матеріалу курсової роботи та позначатися цифрами без крапки, номер ставиться після слова „РОЗДІЛ”. Заголовок розділу друкується з нового рядка. Підрозділи повинні мати порядкову нумерацію в межах кожного розділу. Номер підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, відокремленого крапкою. У кінці номера підрозділу ставиться крапка, наприклад „1.1.” (перший підрозділ першого розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок підрозділу.

Ілюстрації (рисунки, схеми, графіки, тощо) розміщаються безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше. На всі ілюстрації мають бути зроблені посилання. Якщо ілюстрація створена не автором звіту, необхідно дотримуватися вимог чинного законодавства про авторські права.

Номер ілюстрації, її назва та пояснівальні підписи розміщаються послідовно під ілюстрацією. Ілюстрації позначаються словом "Рис." і нумеруються послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, поданих у додатках. Номер ілюстрації складається з номера розділу та порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка.

Наприклад: Рис. 3.1. (перший рисунок третього розділу).

Цифровий матеріал, як правило, оформляється у вигляді таблиць. Таблицю розташовують безпосередньо після тексту, у якому вона згадується вперше, або на наступній сторінці. На всі таблиці повинні бути посилання в тексті курсової роботи. Нумерація таблиць здійснюється в межах розділу.

Номер таблиці складається з номера розділу та порядкового номера таблиці, наприклад, "Таблиця 2.1".

Таблиця повинна мати назву, котра розміщується над нею та друкується симетрично до тексту. Назва та слово "Таблиця" починається з великої літери.

Якщо рядки або графи таблиці виходять за межі формату сторінки, таблицю поділяють на частини, розміщуючи одну частину під іншою або поруч, або переносячи частину таблиці на наступну сторінку, при чому її головка та боковик повторюється у кожній частині таблиці.

При поділі таблиці на частини допускається її головку або боковик замінити відповідно номерами граф чи рядків, нумеруючи їх арабськими цифрами у першій частині таблиці. Слово "Таблиця _" вказують один раз справа над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть: "Продовження таблиці _" із зазначенням номера таблиці.

Заголовки граф таблиці починають з великої літери, а підзаголовки – з малої, якщо вони складають одне речення з заголовком. Підзаголовки, що мають самостійне значення, пишуться з великої літери. У кінці заголовків і підзаголовків таблиць крапки не ставляться.

Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті, так, щоб її можна було читати без повороту переплетеного звіту або з поворотом за стрілкою годинника.

При написанні курсової роботи необхідно робити посилання на джерела та матеріали, результати з яких наводяться в роботі, або на ідеях і висновках яких розробляються дослідження. Посилатися слід на останні видання публікацій. На більш ранні видання можна посилатися лише в тих випадках, коли наявний у них матеріал не входить до останнього видання. Посилання у тексті оформляються у квадратних дужках: [24, с. 103], де перше число означає порядковий номер у списку використаних джерел, друге – номер сторінки. Якщо наводиться перелічення праць декількох авторів, то в цьому випадку посилання оформляється наступним чином: «... у працях □2 – 5□...».

На всі таблиці курсової роботи повинні бути посилання в тексті, при цьому слово “таблиця” пишуть скорочено, наприклад: “... в табл. 1.2”. у повторних посиланнях вживають скорочено слово “дивись”, наприклад: “див. табл. 1.3”.

При складанні списку використаних джерел необхідно дотримуватись нормативних бібліографічних вимог міжнародних і державного стандартів з обов’язковим наведенням назв праць.

Додатки оформляються як продовження курсової роботи на наступних її сторінках та розміщуються у порядку появи і посилень у тексті курсової роботи. Якщо додатки оформляються на наступних сторінках курсової роботи, кожен з них починають з нової сторінки, їм дають заголовки, надруковані угорі малими літерами з першої великої симетрично стосовно тексту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами з першої великої друкується слово „Додаток _” і велика літера, що позначає додаток.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, І, Є, І, Ї, Й, О, Ч, Ъ. Один додаток позначається як додаток А. Нумерація додатків здійснюється в межах кожного розділу. Наприклад, додатки до першого розділу: А.1, А.2 і т. ін.; додатки до другого розділу: Б.1, Б.2, Б.3 і т. ін.; додатки до третього розділу: В.1, В.2, В.3 і т. ін. У разі посилання у тексті на додатки, вказується їх номер, наприклад дод. А.1.

Форми звітності (фінансової, статистичної), які додаються до курсової роботи, повинні бути правильно оформлені (усі реквізити заповнені) та достовірні. Замість підпису на звітності зазначається прізвище посадових осіб.

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОЇ РОБОТИ

Критеріями оцінювання виконання студентом курсової роботи, перш за все, є рівень досягнення запланованих результатів навчання та сформованість загальних та спеціальних компетенцій, які передбачені при вивчені навчальної дисципліни.

Загальні критерії і порядок оцінювання курсової роботи:

Критерії оцінювання	Кількість балів (максимальна)
I. Виконання курсової роботи	
1. Наявність та правильність викладу актуальності теми, мети, завдань, об'єкту і предмету, опису методів дослідження	5
2. Оцінка рівня складності і науковості роботи (глибина аналізу об'єкта дослідження, правильність проведення розрахунків планових показників його розвитку, наявність елементів науково-дослідного характеру, використання комп'ютерних технологій)	20
3. Повнота використання літературних джерел і нормативної бази та культури посилання на них	5
4. Дотримання вимог до загального обсягу роботи, раціональне співвідношення її окремих розділів, відповідність змісту курсового роботи завданню	10
5. Достовірність та обґрунтованість висновків, які одержані в результаті дослідження	5
6. Якість представлення ілюстративного матеріалу та дотримання вимог оформлення роботи	10
7. Своєчасність і самостійність виконання курсової роботи	5
Максимальна кількість балів за виконання курсової роботи	60
II. Захист курсової роботи	
1. Рівень володіння змістом роботи, розкриття теми у доповіді	20
2. Чіткість, логічність та лаконічність доповіді	10
3. Аргументованість та коректність відповідей на запитання	10
Максимальна кількість балів за захист курсової роботи	40
Усього	100

Оцінювання знань студента відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України» (наказ про уведення в дію від 27.12.2019 р. № 1371)

Кількість набраних балів за курсову роботу	Національна оцінка за результатами виконання та захисту курсової роботи
90-100	Відмінно
74-89	Добре
60-73	Задовільно
0-59	Незадовільно

7. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

– основна:

1. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність [Текст] : підручник / за заг. ред. д.е.н., проф. І. М. Сотник, д.е.н., проф. Л. М. Таранюка. Суми : ВТД «Університетська книга», 2018. 572 с.
2. Основи підприємництва: Підручник / [Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О., та ін.] ; під заг. ред. Н.В. Валінкевич. – Житомир : ЖДТУ, 2019. – 493 с.
3. Підприємницька діяльність та агробізнес: Підручник / За ред. М.М. Ільчука, Т.Д. Іщенко. — К.: Вища осві-та, 2006. — 543 с.: іл.
4. Построение бизнес-модели: Настольная книга стратега и новатора / Александр Остервальдер, Ив Пинье; Пер. с англ.. – 2 – е изд. – М. Альпина Паблишер, 2012. – 228 с.
5. Филипп Котлер "Маркетинг менеджмент" – 2016, 848 с.

– допоміжна:

1. Ануфрієва О. Л., Пальчевська Т. Г., Лагоцька Г. М. Підприємницька діяльність. Навчальний посібник. / За науковою ред. О. Л. Ануфрієвої/ Івано_Франківськ, «Лілея_НВ», – 2014. – 304 с.
2. Paul Garrison, "Exponential Marketing" - 2015, 252 р.
3. Дениел Пінк, "Драйв. Что на самом деле нас мотивирует" - 2013, 274 р..
4. Джек Митчелл, "Обнимите своих клиентов", ООО «Манн, Иванов и Фербер» - 2013.
5. Джон Шоул, "Первоклассный сервис как конкурентное преимущество" — 2017, 347 с.
6. Дибб, Салли, "Практическое руководство по сегментированию рынка" - СПб.; М.; Х.; Минск : Питер, 2002 . – 239 с. .
7. Димитри Маекс, "Ключевые цифры" ООО «Манн, иванов и Фербер» - 2012, 320 с.

8. Жан-Жак Ламбен, "Менеджмент, ориентированный на рынок" - 2017, 700 с.
9. Карл Сьюэлл, "Клиенты на всю жизнь" – 2011, 170 с.
10. А. Парабеллум, "Выжми из бизнеса все" -2014.
11. Брайан Моран, Майкл Леннингтон, "12 недель в году" – 2014, 208 с..
12. Господарський кодекс України, Голос України, 14 березня 2003 р.
13. Джим Кэмп, "Сначала скажите "Нет" – 2019, 320 с..
14. Дэн Ариэли, "Предсказуемая иррациональность" - 2010 .
15. Закон України “ Про підприємництво ”. // поточна редакція — Редакція від 29.01.2020, підстава - 143-IX
16. Игорь Манн, "Маркетинг на 100%. Ремикс" - 2015, 256 с.
17. Майкл Микаловиц, "Метод тыквы: как стать лидером в своей нише без бюджета" – 2013, 304 с.
18. Тони Шей, "Доставляя счастье" – 2010, 304 с..
19. У. Чан Ким, "Стратегия голубого океана" - 2016, 304 с..
20. Хруцкий В.Е., Сизова Т.В., Гамаюнов В.В. Внутрифирменное бюджетирование: Настольная книга по постановке финансового планирования. - М.: Финансы и статистика, 2002. - 400 с.
21. Эрик Рис, "Бизнес с нуля" – 2011, 256 с.

12. Інформаційні ресурси

1. Витаминный комплекс управления Источник:
<http://www.management.com.ua/strategy/str129.html>
2. Инвестиции vs профессиональный трейдинг Wall Street (Александр Герчик) <https://www.youtube.com/watch?v=6CWtB3pjxSg>
3. Инвестиции в жилую недвижимость с доходностью 7-30% годовых (Дмитрий Гура) <https://www.youtube.com/watch?v=GfMI9DYmO4I>
4. Инвестиции и страхование жизни (Инна Белянская MetLife) <https://www.youtube.com/watch?v=HO576LNvDeE>

5. Как заработать на С/Х технике из США? Инвестиции в агросектор Украины https://www.youtube.com/watch?v=m_QPML-icLE

6. Как инвестору заработать на украинских инновациях? Инвестиции в электробайки https://www.youtube.com/watch?v=Tp9E_tIVM2c

7. Працюйте над вашою бізнес-моделлю онлайн, The Business Model Canvas.

8. Франшизи України 2021
https://www.youtube.com/watch?v=27b_le1Az5Q

9. Функції управління витратами підприємства -
http://pidruchniki.com/1272020453085/finansi/funktsiyi_upravlinnya_vitratami_pipriyemstva

СПИСОК ВИКОРИСТАЕНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Івашків Т.С. Методичні вказівки щодо виконання курсових робіт з дисципліни «Планування бізнесу» для студентів денної та заочної форм навчання освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр галузі знань 07 «Управління та адміністрування» спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Ів.-Франківськ :Університет Короля Данила, 2020. 45 с.
2. Курсове проектування та підготовка випускних бакалаврських і магістерських робіт з організації агробізнесу. Навчальний посібник/ За ред. Л.Я.Зрібняка, М.М.Ільчука. Київ: ЗАТ "Нічлава", 2008. 139 с.
3. Левченко Я.С. Методичні рекомендації до виконання курсової роботи з дисципліни «Бізнес-планування» для студентів спеціальності 076 – «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Харків : ХНАДУ. 2020. 45с.
4. Робоча програма виробничої практики для студентів спеціальності 076 – „Підприємництво, торгівля та біржова діяльність” спеціалізації „Розвиток підприємництва та агробізнесу”/уклад. М.М.Ільчук, І.А. Коновал, В.Д. Євтушенко. Київ: НУБіП України, 2019. 34 с.
5. Педагогічна (асистентська) практика. Методичні рекомендації до проходження педагогічної практики здобувачами вищої освіти ступеня доктора філософії спеціальності 076 – «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» /уклад. М.М. Ільчук, І.А. Коновал, О.Д. Барановська, В.О. Яворська, С.І. Ус. Київ :НУБіП України. 2021. 25 с.
6. Підприємницька діяльність та агробізнес: Підручник / За ред. М.М. Ільчука, Т.Д. Іщенко. — К.: Вища осві-та, 2006. — 543 с.: іл.
7. Построение бизнес-модели: Настольная книга стратега и новатора / Александр Остервальдер, Ив Пинье; Пер. с англ.. – 2 – е изд. – М. Альпина Паблишер, 2012. – 228 с.

ДОДАТКИ

Зразок титульного аркуша курсової роботи

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра організації підприємництва та біржової діяльності

Курсова робота
з дисципліни „Підприємницька діяльність”
на тему: «_____»»»

Виконав(ла) студент(ка) ____ курсу ____ групи
економічного факультету
денної (заочної) форми навчання
зі спеціальності „Підприємництво, торгівля
та біржова діяльність”

_____
(прізвище та ініціали)

Керівник
к.е.н., доц. _____
(посада, вчене звання, науковий ступінь, прізвище та
ініціали)

Національна шкала _____
Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS
Члени комісії

_____
(підпис) _____ (прізвище та ініціали)
_____
(підпис) _____ (прізвище та ініціали)
_____
(підпис) _____ (прізвище та ініціали)

Київ – 2021

Додаток Б

Зразок змісту до курсового роботи на тему «Надання консалтингових послуг (на прикладі веб-студії)»

Зміст

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ПІДПРИЄМНИЦТВО У СФЕРІ НАДАННЯ КОНСАЛТИНГОВИХ ПОСЛУГ.....	4
1.1. Економічна сутність поняття «консалтинг».....	4
1.2. Теорія розвитку підприємницької діяльності у сфері надання консалтингових послуг.....	5
РОЗДІЛ 2. ОПИС БІЗНЕС-ІДЕЇ ВЕБ-СТУДІЇ.....	7
2.1. Аналіз ринку консалтингових послуг в Україні.....	7
2.2. Загальний опис ідеї.....	9
2.3. Канали збуту.....	12
2.4. Взаємовідносини з клієнтами.....	13
2.5. Організаційна структура.....	14
2.6. Структура витрат та доходів.....	16
РОЗДІЛ 3. РИЗИКИ І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВЕБ-СТУДІЇ.....	19
3.1. Ризиковість проекту.....	19
3.2. Перспективи розвитку веб-студії.....	20
ВИСНОВКИ.....	22
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	23

Додаток В

Зразок оформлення рецензії

Факультет Економічний Форма навчання денна /заочна
Спеціальність 076 – «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

РЕЦЕНЗІЯ

на курсову роботу

з дисципліни «Підприємницька діяльність» _____

студента _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

на тему _____

Результати оцінювання курсової роботи

№ п/п	Критерії оцінювання курсової роботи	Мак. кіл-ть балів	Отрим. балів	Приміт
I. Виконання курсової роботи				
1	Наявність та правильність викладу актуальності теми, мети, завдань, об'єкту і предмету, опису методів дослідження	5		
2	Оцінка рівня складності і науковості роботи (глибина аналізу об'єкта дослідження, правильність проведення розрахунків планових показників його розвитку, наявність елементів науково-дослідного характеру, використання комп'ютерних технологій)	20		
3	Повнота використання літературних джерел і нормативної бази та культури посилання на них	5		
4	Дотримання вимог до загального обсягу роботи, раціональне співвідношення її окремих розділів, відповідність змісту курсового роботи завданню	10		
5	Достовірність та обґрунтованість висновків, які одержані в результаті дослідження	5		
6	Якість представлення ілюстративного матеріалу та дотримання вимог оформлення роботи	10		
7	Своєчасність і самостійність виконання курсової роботи	5		
Кількість балів за виконання курсової роботи		60		
II. Захист курсової роботи				
1	Рівень володіння змістом роботи, розкриття теми у доповіді	20		
2	Чіткість, логічність та лаконічність доповіді	10		
3	Аргументованість та коректність відповідей на запитання	10		
Кількість балів за захист курсової роботи		40		
Усього		100		

Роботу перевірив: _____

(підпись) (прізвище та ініціали керівника)

“ ____ ” 20 ____ р.

Роботу захищено “ ____ ” 20 ____ р.